

Posudek vedoucího práce na bakalářskou práci Jany Tupé „Vizuální atributy subkultury emo v České republice v současnosti“. Praha, Fakulta humanitních studií UK 2010, 45 s. + 23 s. příloh

Jana Tupá si ve své bakalářské práci klade za cíl „popis vizuálních atributů stoupců ema, zjištění, jak jsou tyto atributy reálně uplatňovány ve vizáži členů subkultury emo (...) a jak tito jedinci svou vizáž reflektují“ (s. 10). Svou práci zakládá na analýze internetového serveru věnovaného emo subkultuře, analýze fotografií osob aktivních na tomto serveru a dotazníkovém šetření mezi nimi.

Teoretickým východiskem se autorce stala teorie subkultur Dicka Hebidge, resp. post-subkultur Davida Muggletona. Stěžejním je pak pro ni zejména Hebidgeův koncept stylu jako „kombinac[e] oblečení, hudby, jazyka, tance, chování, skrze kterou subkultura vyjadřuje sama sebe“ (s. 8). Vhodně zvolený teoretický rámec autorka přehledně představuje a použité koncepty výstižně definuje. Je však škoda, že z primární literatury pracovala pouze s prací Dicka Hebidge a post-subkultury zpracovala výhradně na základě sekundární literatury, zejména kvalifikačních prací.

Volba několika technik sběru dat odrážela různost perspektiv, která autorka chtěla v práci zachytit. V tomto ohledu byly její volby adekvátní, diskutabilní je pouze vhodnost využití dotazníků. Problém prostorové dislokace informátorů mohla řešit využitím vedení rozhovorů pomocí internetu (např. prostřednictvím programu Skype). Je však otázkou, zda by jí tato změna přinesla kvalitnější data. S tím se pojí i nedostatečný počet 12-ti dotazníků způsobený jejich nízkou návratností. Ačkoliv by tento problém měl být řešen rozšířením vzorku o další potencionální respondenty, kvůli nedostatku času musela autorka na jeho rozšíření rezignovat.

Dříve než se autorka pouští do vlastní analýzy vizuálních atributů, nastiňuje stěžejní znaky subkultury emo, aby čtenáři poskytla dostatečný kontext potřebný k jejich pochopení (s. 14-24). V tomto představení však není zcela důsledná v aplikaci vymezených pojmů subkultura a styl. Termín styl užívá k označení hudebního žánru (s. 14-15), zatímco styl v Hebidgeově slova smyslu mylně označuje termínem subkultura (s. 16). Na tomto základě pak autorka historii subkultury pojímá, aniž si to explicitně uvědomuje, spíše jako historii hudebního žánru (s. 14-15). Vymezení základních znaků této subkultury zároveň postrádá odkazy na použité zdroje, tudíž není zřejmé, odkud autorka toto vymezení čerpá.

Zatímco v předešlé části se autorka dopouští terminologických nepřesností, při popisu vizuálních atributů emo subkultury (s. 24-36), se jí již daří termín styl konceptuálně udržet a důsledně jej odlišit od jeho užívání v emické perspektivě. Vlastní popis jednotlivých vizuálních atributů autorka vhodně dokládá fotografiemi uvedenými v příloze. Bohužel ale v popisu důsledně neodlišuje „normativní“ stránku vizáže (re/konstruovanou na základě textů a fotografií uveřejněných na analyzovaném serveru) a realizaci této vizáže na fotkách v profilech zaregistrovaných osob. Popis vizuálních atributů stoupců ema a zjištění, jak jsou tyto atributy reálně uplatňovány ve vizáži členů subkultury emo se tak autorce v textu slévá (až na některé výjimky, např. piercing, s. 28).

Závěrečná část práce (s. 36-41) pak představuje reflexi vizáže členů subkultury emo. Ačkoliv dotazníkové šetření nebylo nikterak rozsáhlé, je třeba vyzdvihnout, že autorka s výpověďmi dobře analyticky pracuje a podává sice velmi obecný, ale ucelený obraz o tom, jakým způsobem nositelé emo subkultury svou vizáží reflektují.

Po formální stránce by text vyžadoval alespoň ještě jednu revizi. Objevuje se v něm řada překlepů, opakující se slova, ojediněle i části vět. Nejvýrazněji se formální nedostatky projevují

na fotografiích uvedených v příloze. Ty jsou často deformované změnou poměru stran, na jednotlivých stránkách jsou rozloženy nepravidelně a postrádají důkladnější popisky.

Značná část výše zmíněných připomínek pramení z faktu, že autorka práci dokončovala pod velkým časovým tlakem, což se samozřejmě podepsalo na její výsledné kvalitě. I přes tyto výtky se však domnívám, že práce splňuje požadavky kladené na bakalářskou práci. Doporučuji ji proto k obhajobě a navrhuji hodnocení na pomezí **velmi dobře a dobře** v závislosti na průběhu obhajoby.

V Praze 20.6.2010

Mgr. Martin Heřmanský